

Handläggare
Mårten Sundholm
Telefon: 08-50833869**Till**
Utbildningsnämnden
2025-08-28

Motion om att ändra i samverkansavtalet så att SISAB tar kostnader som rör skolbyggnader och skolornas arbetsmiljö

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/444

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått en motion på remiss från kommunstyrelsen av Jan Jönsson (L) med förslaget att staden tar initiativ till att ändra i samverkansavtalet så att kostnaden för byte av inpasseringssystem blir en fastighetsägarfråga.

Utbildningsförvaltningen ställer sig i grunden positiv till motionens förslag avseende ansvar för inpasseringssystem. Samtidigt vill förvaltningen framhålla att det redan pågår en översyn av samverkansavtalet, där frågan om inpasseringssystem ingår. Förvaltningen vill också framhålla att även hyreskostnader finansieras inom förvaltningens budget och att ett förflyttat ansvar därför har begränsade effekter på förvaltningens ekonomi som helhet.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Förvaltningen föreslår vidare att beslutet justeras omedelbart på grund av remissens svarstid.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har fått en motion på remiss från kommunstyrelsen av Jan Jönsson (L) med förslaget att staden tar initiativ till att ändra i samverkansavtalet så att kostnaden för byte av inpasseringssystem blir en fastighetsägarfråga.

Motionären menar att kostnader för byte eller uppgradering av inpasseringssystem innebär en alltför stor belastning för den enskilda skolan. Motionären menar vidare att sådana investeringar borde betraktas som en fastighetsägarfråga och kostnaden därmed hanteras som hyra. Enligt motionen finns annars en risk att skolor avstår från säkerhetsinvesteringar av budgetskäl. Motionen lyfter även ett antal andra kostnader som skulle kunna hanteras av fastighetsägaren, exempelvis ventilation och köksinvesteringar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 19 augusti 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 20 augusti 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ställer sig i grunden positiv till motionens förslag avseende ansvar för inpasseringssystem. Förvaltningen anser att ett mer samlat ansvar för inpasseringssystem hos exempelvis SISAB skulle innebära bättre förutsättningar för samordning. Därför har förvaltningen i tidigare dialog med SISAB angående översyn av samverkansavtalet framfört öppenhet inför att samla detta ansvar. Samverkansavtalet reglerar hur olika kostnader hanteras och vilken aktör som ansvarar för vilka delar av skolans lokaler. Avtalet gäller mellan SISAB och Stockholms stad, och utbildningsförvaltningen har därför inte rådighet att på egen hand förhandla om ändringar i avtalet.

För närvarande pågår en översyn av samverkansavtalet under ledning av stadsledningskontoret, där en av de frågor som är uppe för diskussion är just ansvar för inpasseringssystem. Vidare har förvaltningen i verksamhetsplanen för 2025 fått i uppdrag av utbildningsnämnden att undersöka vilka skolor som har elektroniska inpasseringssystem samt se över om det finns behov och förutsättningar att utrusta fler skolor med sådana system i trygghetsskapande syfte. I detta uppdrag ingår även att undersöka om finansieringsmodellen för sådana åtgärder är ändamålsenlig.

Förvaltningen vill samtidigt framhålla att SISAB finansieras av hyresintäkter och att skolornas hyreskostnader betalas inom utbildningsnämndens budget. Att fler kostnader läggs på hyran kan i förlängningen innebära att den del av schablonen som betalas ut till skolorna måste minskas. Ett förändrat investeringsansvar kan alltså

leda till bättre förutsättningar för den enskilda skolan avseende uppgradering av inpasseringssystem, men har i praktiken begränsad effekt på summan av förvaltningens ekonomi som helhet.

Förvaltningen har tagit fram anvisningar som anger en miniminivå för inpasseringssystemets omfattning och funktionalitet i det yttre skalskyddet vid installation. Förutsättningarna kan dock skilja sig mellan de delar av systemet som hör till skalskyddet och de delar som är mer verksamhetsnära (exempelvis klassrumsdörrar). I de senare delarna kan behov och önskemål skilja sig åt mellan skolor.

Vad gäller de övriga kostnader som nämns i motionen ser förvaltningen en fördel i att skolan har rådighet att prioritera och initiera mindre åtgärder på eget initiativ. Enligt samverkansavtalet ska byggåtgärder med en kostnad under 500 000 kronor direktfinansieras av hyresgästen och kan därför inte läggas på hyran. Rektor har delegation att beställa byggåtgärder upp till denna summa. Förvaltningen anser att denna ordning inte bör förändras på ett generellt plan. Alternativet – att även mindre byggåtgärder hanteras av central förvaltning – skulle innebära fler prioriteringar och längre ledtider, samtidigt som skolornas handlingsfrihet minskar. Det finns dock vissa undantag – exempelvis hanteras kostnader för larm numera av central förvaltning.

Förvaltningen vill också påpeka att inköp av inventarier – exempelvis i kök – inte utgör en byggåtgärd och därför oftast behöver bekostas av skolan. Vid underhåll eller omställning från mottagningskök till tillagningskök kan dock central förvaltning finansiera vissa köksinventarier. Vid nybyggnation och större ombyggnadsprojekt kan skolan söka centrala medel alternativt extra investeringsutrymme för de merkostnader som uppstår, exempelvis för inventarier. Ventilationsåtgärder bekostas normalt av SISAB eller central förvaltning.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Förvaltningen föreslår

vidare att beslutet justeras omedelbart på grund av remissens svarstid.

Mika Metso
Tf. Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Ulrika Klemets
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Motion om att ändra i samverkansavtalet så att SISAB tar kostnader som rör skolbyggnader och skolornas arbetsmiljö av Jan Jönsson (L)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Mika Metso, Tf. Utbildningsdirektör	2025-08-19